

**Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100
„Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska,
na podstawie doświadczeń norweskich”**

Informacje ogólne o Projekcie

Projekt pn. Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich” jest wspólnym działaniem Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) oraz Norweskiej Agencji Środowiska Miljødirektoratet (NAŚ).

Beneficjentem/użytkownikiem końcowym jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) i wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska (WIOŚ). Realizacja Projektu jest przewidziana w latach 2013 – 2015. Jest on finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014. Całkowity budżet Projektu to 8 282 400 mln PLN, natomiast kwota grantu wynosi 7 040 040 PLN.

Celem ogólnym Projektu jest zwiększenie efektywności kontroli przeprowadzanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, poprzez wzrost wydajności i doskonalenie pracy inspektorów.

Cel zostanie osiągnięty przez realizację czterech wyników:

- Wdrożenie zmodernizowanego Informatycznego Systemu Kontroli (Działanie 2),
- Wzmocnienie metodologiczne Inspekcji (Działanie 3),
- Zakup podręcznego sprzętu dla inspektorów (Działanie 4),

- Opracowanie nowej strategii informacyjnej w zakresie działalności kontrolnej IOŚ (Działanie 5).

Ponadto w ramach Działania 1 jest prowadzone zarządzanie projektem oraz działania promocyjne.

Opis warsztatu zorganizowanego w ramach Działania 2 w październiku 2013 r.

W październiku 2013 r. odbył się warsztat „pn. Omówienie działania ISWK, zebranie uwag i potrzeb wprowadzenia zmian do ISWK”, przeprowadzony w ramach Działania 2 Projektu.

W warsztacie udział wzięli przedstawiciele Norweskiej Agencji Środowiska, zaś ze strony polskiej przedstawiciele GIOŚ, Grupy Projektowej Działania 2/3 oraz 16 WIOŚ.

W pierwszym dniu warsztatu Lider Działania 2 przedstawił uczestnikom założenia zaplanowane do zrealizowania w latach 2013-2015 oraz planowany harmonogram działań.

Przedstawiciel strony norweskiej zaprezentował strategię działania Sekcji Kontroli Przemysłu NAŚ. Zadaniem Sekcji jest kontrola branży przemysłowej, w tym związanej z wysokim ryzykiem oraz wspomaganie projektów kontrolnych w 19 Biurach Regionalnych, zajmujących się kontrolą przemysłu o niższym ryzyku. Ponadto zadaniem Sekcji jest informowanie opinii publicznej o wynikach kontroli. Przedstawiono również możliwości wykorzystania prowadzonych baz danych, do których

są wprowadzane informacje z przeprowadzonych kontroli.

Następnie strona norweska zapoznała uczestników ze sposobem funkcjonowania bazy informacji. Baza wykorzystywana jest do m.in. przechowywania i rejestrowania zezwoleń oraz kontroli, przeglądu sprawozdań otrzymanych od firm, nadzoru nad podmiotami w zakresie wprowadzanych zanieczyszczeń, planowania kontroli i tworzenia raportów. Po prezentacji wspólnie dyskutowano nad warunkami procedurami stosowanymi przez NAŚ.

W drugim dniu warsztatu omówiono wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego przez firmę zewnętrzną, dotyczącego oceny przez inspektorów funkcjonowania Informatycznego Systemu Wspomagania Kontroli (ISWK). Inspektorzy wnosili swoje uwagi oraz postulowane zmiany w Systemie.

Na potrzeby warsztatów ustalono, zgodnie z zakładkami bazy ISWK, następujące bloki tematyczne: Rejestr zakładów, Plany kontroli, Rejestr kontroli, Administracja, Działania pokontrolne, Rejestr dokumentów kontroli.

W drugim i trzecim dniu warsztatu pracowano w grupach roboczych. Przedstawiono propozycje zmian wraz z ewentualnymi rozwiązaniami.

Po warsztacie odbyło się spotkanie Grupy Projektowej Działania 2/3. Grupa Projektowa przeprowadziła szczegółową analizę zaproponowanych zmian i modyfikacji bazy ISWK. Zmiany usystematyzowano zgodnie z poszczególnymi zakładkami bazy ISWK, a wypracowane wnioski zawarto w odrębnym dokumencie.

Opis I warsztatu zorganizowanego w ramach Działania 3 w październiku 2013 r.

W październiku 2013 r. odbył się I warsztat „Planowanie kontroli i przygotowanie do kontroli” w ramach Działania 3 Projektu. W warsztacie udział wzięli przedstawiciele GIOŚ, Grupy Projektowej Działania 2/3, koordynatorzy Systemu Kontroli (SK), planiści lub przedstawiciele 16 WIOŚ.

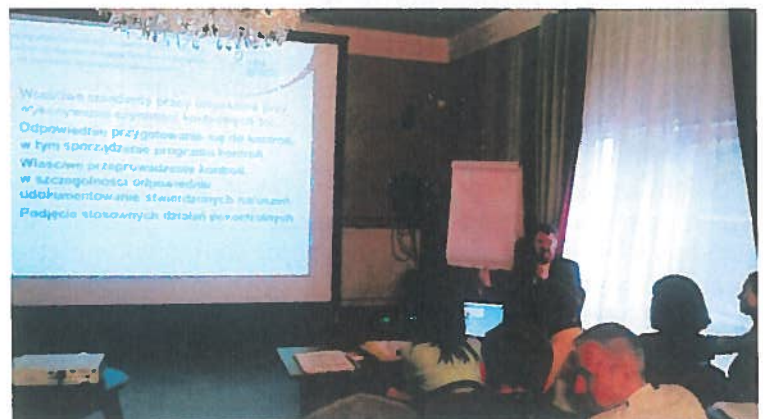
Celem warsztatu było wskazanie obszarów w doku-

mentach SK w zakresie: planowania kontroli, analizy wielokryterialnej i kategorii ryzyka zakładów oraz programowania kontroli z uwzględnieniem narzędzi pomocniczych (listy horyzontalne, branżowe), które wymagają zmian mających na celu poprawienie funkcjonalności, komunikatywności i spójności poszczególnych dokumentów SK, z uwzględnieniem zmian w ISWK.

W pierwszym dniu warsztatu Lider Działania 3 przedstawił uczestnikom stan zaawansowania wdrażania Działania 3, dokonał przeglądu planowych poddziałań oraz wskazał na planowany rezultat Działania 3. Omówiono wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego przez firmę zewnętrzną, dotyczącego oceny przez inspektorów funkcjonowania SK i ISWK w zakresie tematyki warsztatu.

Następnie, przedstawiciele wytypowanych WIOŚ zaprezentowali proces planowania kontroli z wyjazdem w teren na poziomie rocznym i kwartalnym oraz proces planowania kontroli opartych na analizie badań automonitoringowych. Przedstawiono uwagi i problemy związane z planowaniem kontroli oraz propozycje zmian.

W drugim dniu warsztatu dyskutowano nad obecnie funkcjonującym podziałem zakładów na kategorie ryzyka, według aktualnego SK, oraz systemem oceny ryzyka w odniesieniu do dyrektywy IED - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych. Przedstawiono wady i skutki aktualnego podziału zakładów i stosowanej w ISWK analizy wielokryterialnej oraz propozycje zmian. Uczestnicy warsztatu, podzieleni na grupy robocze, dyskutowali nad każdym z przedstawionych tematów, w celu wypracowania wniosków i propozycji zmian. Następnie, Lider Działania 3 zaprezentował uwagi zgłoszone przez WIOŚ w zakresie planowania kontroli oraz przedstawił przyjęte wskaźniki i mierniki wykorzystywane do oceny realizacji zadań w działalności kontrolnej WIOŚ. Wartości tych wskaźników w poszczególnych województwach za I półrocze 2013 r. zostały poddane ocenie przez grupy robocze. Uczestnicy zgłosili uwagi i wnioski do przyjętych kryteriów oceny pracy WIOŚ.

W trzecim dniu warsztatu dyskutowano nad zagadnieniem zastosowania ISWK do generowania protokołów kontroli. Z kolei Lider Działania 5 omówił prace wykonane w zakresie udostępniania informacji w ramach poprzednio realizowanego Projektu PL0100 oraz zakres, harmonogram i stopień zaawansowania realizacji Działania 5. Zapoznano uczestników z podstawowymi zało-

zeniami Dyrektywy IED i związanymi z nią zmianami w zasadach kontroli instalacji IPPC, a także z planowanymi zmianami w ustawie o IOŚ.

Na warsztacie omówiono również aktualnie obowiązujące procedury tworzenia programu kontroli wynikające z dokumentacji SK oraz narzędzia pomocnicze do przeprowadzania kontroli w postaci list kontrolnych horyzontalnych i branżowych, w tym zasady ich tworzenia. Zaproponowano działania mające na celu usprawnienie korzystania z list kontrolnych. Zagadnienia te zostały poddane ocenie uczestników warsztatu.

Po warsztacie odbyło się spotkanie Grupy Projektowej Działania 2/3. Grupa Projektowa poddała analizie wnioski zgłaszane na warsztatach, zagadnienia poruszane w karcie monitorującej oraz własne propozycje członków Grupy Projektowej. Efektem tego było sformułowanie wniosków końcowych z przeprowadzonego warsztatu, niezbędnych do dalszej prac nad zmianą SK.

Opis II warsztatu zorganizowanego w ramach Działania 3 w listopadzie 2013 r.

Na początku listopada 2013 r. odbył się II warsztat „Procedowanie i przeprowadzanie kontroli z wykorzystaniem ISWK” w ramach Działania 3 Projektu. W warsztacie udział wzięli przedstawiciele GIOŚ, Grupy Projektowej Działania 2/3, WIOŚ i delegatur, w tym koordynatorzy SK.

Celem warsztatu było wskazanie w dokumentach SK obszarów, które wymagają zmian mających na celu poprawienie funkcjonalności, komunikatywności i spójności poszczególnych dokumentów SK, z uwzględnieniem zmian w ISWK, dotyczących procedowania i przeprowadzania kontroli, w tym kontroli planowych i pozaplanowych, w zakresie nadzoru rynku oraz kontroli: z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu, w ramach cykli kontrolnych, podmiotów, które mają wdrożony system zarządzania środowiskowego, zgodnie z normą ISO 14001 lub EMAS, Zakładów Dużego Ryzyka i Zakładów Zwiększonego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dokumentacyjnych i inwestycyjnych.

Po warsztacie odbyło się spotkanie Grupy Projektowej Działania 2/3, która poddała analizie wnioski zgłaszane na warsztacie przez prelegentów oraz w ramach dyskusji, wnioski wypracowane przez uczestników warsztatu i propozycje członków Grupy Projektowej. Wypracowano główne kierunki zmian dokumentacji SK z uwzględnieniem koniecznych do wprowadzenia zmian w ISWK.

Opis III warsztatu zorganizowanego w ramach Działania 3 w grudniu 2013 r.

Na początku grudnia 2013 r. odbył się III warsztat

„Dokumentowanie kontroli i działań pokontrolnych” w ramach Działania 3 Projektu. W warsztacie udział wzięli przedstawiciele GIOŚ, Grupy Projektowej Działania 2/3, koordynatorzy SK, planiści lub przedstawiciele WIOŚ i delegatur.

Celem warsztatu było wskazanie kierunków zmian w dokumentacji SK, z uwzględnieniem zmian w ISWK w zakresie zasad dokumentowania kontroli zakładów w terenie, kontroli dokumentacyjnych i kontroli z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu, a także w zakresie klasyfikacji naruszeń i podejmowanych działań pokontrolnych.

W pierwszym dniu warsztatu podsumowano realizację Działania 3 wraz z przedstawieniem propozycji zmian zgłoszonych przez inspektorów. Omówiono cel i założenia raportu wyjściowego oraz harmonogram prac na 2014 r.

Następnie dokonano przeglądu obowiązujących zasad dokumentowania czynności kontrolnych – procedura ogólna oraz dokumenty związane z wykonywaniem kontroli (protokoły kontroli zakładów z wyjazdem w teren, tabela czynności kontrolnych, karta charakterystyki zakładu). Uczestnicy warsztatu, podzieleni na grupy robocze, dyskutowali nad każdym z przedstawionych tematów, w celu wypracowania wniosków i propozycji zmian.

W drugim dniu warsztatów kontynuowano omawianie zasad dokumentowania czynności kontrolnych, kontroli z wyjazdem w teren bez ustalonego podmiotu, kontroli dokumentacyjnych, a także zasady obowiązującej kategoryzacji naruszeń. Te dokumenty zostały również poddane analizie przez uczestników warsztatu.

W trzecim dniu warsztatu dokonano przeglądu zasad dokumentowania czynności pokontrolnych. Zaprezentowano procedury funkcjonowania SK oraz sposoby walidacji systemu, a także przedstawiono elementy Systemu Jakości, które mogą mieć zastosowanie w SK.

Po warsztacie odbyło się spotkanie Grupy Projektowej Działania 2/3. Grupa ta przeprowadziła szczegółową analizę wniosków zgłaszanych na warsztatach i przedstawiła założenia do Raportu otwarcia. Dokonano ustaleń organizacyjnych dotyczących dalszej realizacji Działania 3.

Opis wizyty studyjnej zorganizowanej w ramach Działania 5 w październiku 2013 r.

W październiku 2013 r. w Oslo odbyła się wizyta studyjna, w ramach realizacji Działania 5.2 „Sposoby udostępniania informacji w społeczeństwie”. W wizycie udział wzięli ze strony polskiej Lider Działania 5 oraz przedstawiciele GIOŚ i 8 WIOŚ (Grupy Projektowej Działania 5), zaś ze strony norweskiej Kierownik Projektu i przedstawiciele NAŚ.

Celem wizyty było poznanie zasad funkcjonowania ko-

munikacji ze społeczeństwem oraz strategii komunikacyjnej NAŚ.

Strona norweska zaprezentowała strukturę i zadania NAŚ. Na spotkaniu przedstawiono strategię komunikacji na lata 2008-2012, która powstała przed utworzeniem NAŚ (strategia komunikacji dla NAŚ jest dopiero opracowywana).

Na podkreślenie zasługuje budowanie wizerunku NAŚ, jako widocznej i posiadającej autorytet organizacji, a zarazem wypowiadającej się w sposób przystępny w sprawach środowiska oraz prowadzącej dialog i zapewniającej dobrą współpracę z m.in. przedstawicielami przemysłu, rządu oraz mediami. Przybliżono temat związany z wewnętrzną komunikacją w NAŚ, realizowaną przez intranet, której poprawa jest podstawą do komunikacji zewnętrznej. Wskazano, że jednym z głównych celów NAŚ jest skuteczna komunikacja zewnętrzna. Ma ona wpływ na zwiększenie prestiżu oraz poprawę wizerunku całej instytucji. Dzięki stosowaniu strategii komunikacyjnej organy władzy publicznej są lepiej widoczne dla ogółu społeczeństwa, a misja organu zrozumiała.

Podczas wizyty strona polska zaprezentowała sposób rozpowszechniania informacji o działalności kontrolnej na przykładzie działalności GIOŚ i wybranych WIOŚ. Natomiast strona norweska sposób udostępniania informacji na temat przeprowadzonych inspekcji i cykli kontrolnych oraz informacji związanych z działaniami podejmowanymi przez oddziały regionalne NAŚ.

Podczas wizyty zaprezentowano szereg stron internetowych prowadzonych przez NAŚ. Uczestnikom spotkania przedstawiono wytyczne NAŚ dla pracowników na wypadek kontaktu z mediami oraz zaprezentowano analizę przykładów komunikacji z mediami w tzw. trudnych sprawach.

Opis działań promocyjnych zrealizowanych w 2013 r.

W ramach Działania 1 powołano decyzją Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zespół ds. realizacji Projektu. Przeprowadzono szereg standardowych działań zarządzających związanych z prowadzeniem projektu w zakresie merytorycznym, organizacyjnym oraz w zakresie obsługi finansowej.

W ramach działań promujących Projekt zorganizowano seminarium inauguracyjne. Przygotowano materiały promocyjne, które przekazano uczestnikom warsztatów oraz organom współpracującym z GIOŚ w ramach Projektu. Materiały promocyjne przekazano również na Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLEKO. Podczas Targów, na zorganizowanej międzynarodowej konferencji Razem dla środowiska – fundusze EOG i norweskie w Polsce, zaprezentowano trzy projekty GIOŚ, realizowane w ramach Programu Operacyjnego PL03.

Powstała także podstrona internetowa Projektu na portalu GIOŚ. Zostało zorganizowane pierwsze spotkanie Komitetu Sterującego Projektu.

Harmonogram prac do realizacji Projektu, na kolejne trzy miesiące (styczeń – marzec 2014):

- Spotkania Grupy Projektowej Działania 2/3 i 5 – styczeń 2014 r.
- Kontrola pokazowa w Polsce z udziałem partnera norweskiego – marzec 2014 r.
- Spotkanie Grupy Projektowej Działania 5 – marzec 2014 r.
- Drugie spotkanie Komitetu Sterującego Projektu.

Informacja na powyższe tematy znajdzie się w BIULETYNIE NR 3

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa, Polska
www.gios.gov.pl
Tel. (+48 22) 57 92 260,
e-mail: eog.inspekcja@gios.gov.pl